

కిందటి అధ్యాయంలో మనం మన ఉపఖండంలోని ప్రాచీన కాలపు ప్రజల నమ్మకాలు, సాంప్రదాయాలు, కర్మకాండల గురించి తెలుసుకొన్నాం. మౌర్యుల కాలంలోను, ఆ తర్వాత కాలంలోను ఉపఖండంలోని వివిధ ప్రాంతాలలో నివసించిన ప్రజల మతపరమైన ఆచారాలలో చాలా మార్పులు వేగంగా చోటు చేసుకున్నాయి. ఇదే సమయంలో వర్తకులు వేట, వ్యవసాయ సమాజాలతో సంబంధాలు ఏర్పరచుకున్నారు. ఆనాటి రాజులు వారందరినీ నియంత్రించడానికి ప్రయత్నించారు.

అదేకాలంలో బ్రాహ్మణులు వేదప్రమాణాన్ని అంగీకరించేవారు, అనుసరించేవారు. బౌద్ధులు, జైన శ్రమణులు దేశమంతటా వ్యాప్తిచెంది సమాజంతో సంబంధాలను ఏర్పరచుకున్నారు. బ్రాహ్మణులు వివిధ ప్రాంతాలలో ఆశ్రమాలను నెలకొల్పి, యజ్ఞాలు వంటి క్రతువులను, మత సంబంధమైన చర్చలను నిర్వహించేవారు. అలాగే శ్రమణులు కూడా విహారాలను, స్తూపాలను స్థాపించి, బౌద్ధ-జైన బోధనలను కొనసాగించారు. ఆ సమయంలో బ్రాహ్మణులు, శ్రమణులు కూడా వాళ్ళతో సంబంధమున్న ప్రజల మతపరమైన అంశాలలో చాలావాటిని అనుసరించారు. బ్రాహ్మణులు, బౌద్ధులు, జైనులు మాతృదేవతలను, పాములను, జంతువులను, చెట్లను, మరణించిన పూర్వీకులను ఆరాధించేవారు. అందువల్ల వాటి చిత్రపటాలను, శిల్పాలను కూడా భగవంతుని రూపాలుగా ఆరాధించారు. చాలామంది అహింసా పద్ధతిని నమ్ముతూ, జంతుబలులను తిరస్కరించినప్పటికీ, క్రమంగా మిశ్రమ మతాచారాలను, నమ్మకాలను అనుసరించడం మొదలు పెట్టారు.

- ◆ మీ ఇళ్లలో ఆచరించే మతసాంప్రదాయాలు, ఆచారాలను గురించి చర్చించండి.

హిందూమతం:

నేడు మనకు తెలిసిన హిందూమతం వేల సంవత్సరాల నుండి క్రమవికాసం చెందుతూఉంది. ఈ కాలంలో అనేక మత సాంప్రదాయాలను, ఋషుల, తాత్వికుల బోధనలను తనలో ఇముడ్చుకుంది. క్రీ.శ. 1000 తర్వాత హిందూ అనే పదం వాడుకలోకి వచ్చింది. ఈ పదం సింధూ అనే పదం నుండి ఉద్భవించింది. వాయువ్య దిశనుండి భారత ఉపఖండానికి రావడానికి దాటవలసిన నదియే సింధూనది.

క్రీ.శ. 500 సంవత్సరాలకు పూర్వమే హిందూమతంలోని కొన్ని ముఖ్య లక్షణాలు రూపుదిద్దుకున్నాయి. వీటిలో వైదిక యజ్ఞాలు చేయడం, శివుడు, విష్ణువు, దుర్గ వంటి దేవతలను పూజించడం, దేవాలయాలు నిర్మించడం, తపస్సు ద్వారా మోక్షాన్ని పొందడం వంటివి ముఖ్యమైనవి.

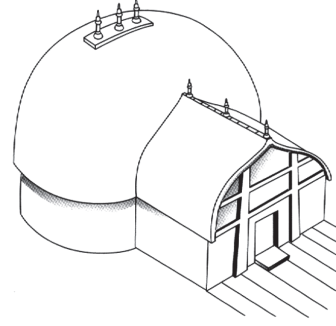
18.1 గుడి మల్లంలోని శివలింగం చిత్రం

వేదాలు, ఉపనిషత్తులు, రామాయణం, మహాభారతం (భగవద్గీతతో కలిపి) పురాణాలు పవిత్ర గ్రంథాలుగా పరిగణించబడ్డాయి. దిగువ పేరాలలో భక్తి ఉద్యమం గురించి చదువుదాం.

భాగవతులు, శైవులు:

భాగవతులు విష్ణువు లేదా నారాయణుణ్ణి ఆరాధించేవారు. వారు విష్ణువునే 'పరమాత్మ' అనీ, విశ్వాన్ని సృష్టించినవాడనీ, అతిశక్తివంతుడనీ, అన్ని తెలిసినవాడనీ విశ్వసిస్తారు. ఈ ప్రపంచాన్ని దుర్మార్గంనుంచి రక్షించడానికి విష్ణువు భూమి మీద అనేక రూపాలలో అవతరించాడని నమ్మారు. ఇలాంటి అవతారాలలో రాముడు, కృష్ణుడు రూపాలు ముఖ్యమైనవి. దాదాపు 2000 సంవత్సరాలకు పూర్వమే ఈ అవతారాలు మన దేశంలోని వివిధ ప్రాంతాలలో ప్రాముఖ్యం పొందాయి.

బౌద్ధులు, జైనులు, తత్వవేత్తలు 'మోక్షం పొందటానికి భగవంతుడి ఆరాధనమే మార్గం' అనే భావనకు ప్రాధాన్యం ఇవ్వలేదని మనకు తెలుసు. వీళ్ళు పశ్చాత్తాపం ద్వారా పవిత్రులుగా మారటం, కోరికలను నియంత్రించటం, ధ్యానం చేయటం అనే భావనలను సమర్థించారు. కానీ విష్ణువును పూజించటం, భక్తితో

చిత్రం: 18.2 విదిశలోని కృష్ణుని ప్రాచీన ఆలయం

ఆరాధించటం ద్వారా మాత్రమే మనం సమస్యలనుంచి బయటపడి మోక్షాన్ని పొందగలమని 'భాగవతుల' నమ్మకం. యజ్ఞాలు చేయటం, బ్రాహ్మణులకు దానాలివ్వటం, వేదాలను వలై వేయటం అవసరం లేదని వారు భావించారు. అనేక దేవాలయాలను నిర్మించి, అందులో తమ దేవుడైన శ్రీకృష్ణుణ్ణి ప్రతిష్ఠించి ఆరాధించారు. మధ్యప్రదేశ్ లోని విదిశలో, రాజస్థాన్ లో 2000 సంవత్సరాల క్రితం నిర్మించిన ఇలాంటి దేవాలయాల శిథిలాలను పురావస్తు శాస్త్రవేత్తలు కనుక్కొన్నారు.

అదే కాలంలోనే మరి కొంతమంది ఇదే తరహాలో శివున్ని ఆరాధించేవారు. వారు శివలింగాలను ప్రతిష్ఠించి చిన్న చిన్న ఆలయాలను నిర్మించారు. చిత్తూరు జిల్లాలోని 'గుడిమల్లం' గ్రామంలో 2000 సంవత్సరాల క్రితంనాటి శివలింగాన్ని మనం నేటికీ చూడవచ్చు. కొందరు ఇదే విధంగా దుర్గాదేవిని ఆరాధించారు.

శివుణ్ణి, విష్ణువును, దుర్గాదేవిని ప్రధాన దైవాలగా పూజించినప్పటికీ, బౌద్ధులు, జైనులు కూడా బుద్ధుణ్ణి, తీర్థంకరులను (జైనమతగురువులు) అదేవిధంగా ఆరాధించటం మొదలుపెట్టారు. వారు బుద్ధుణ్ణి, తీర్థంకరుల అందమైన విగ్రహాలను తయారుచేసి వాటిని చైత్యాలు అనే ఆలయాలలో లేదా స్తూపాలలో ప్రతిష్ఠించి పూజించేవారు. ఇలాంటి స్తూపాలు, చైత్యాలు ఆంధ్రప్రదేశ్ లోని అమరావతి, నాగార్జునకొండ, జగ్గయ్యపేట, భట్టిప్రోలు మొదలైన ప్రాంతాలలో నిర్మించారు. బుద్ధుడు, మహావీరుడు తాము

దేవుళ్ళను చెప్పకపోయినా వారిని దైవాంశ సంభూతులుగా ఇప్పటికీ జనులు పూజిస్తున్నారు.

- ◆ భాగవతులకు, శైవులకు, బౌద్ధులకు మధ్య ఏమైనా పోలికలున్నాయా?
- ◆ దేవాలయాలలో దేవుళ్ళను పూజించటం మీరు చూసే ఉంటారు. అక్కడ ఏం జరుగుతుందో మీరు వివరించగలరా? మీకు తెలిసిన విషయాలను తరగతి గదిలో చర్చించండి.

కథకులు

పెద్దలు చెప్పే కథలు వినడం, కథకులు చెప్పే మత సంబంధమైన కథలు వినడం, తోలుబొమ్మలాటలు లాంటి ప్రదర్శనలు చూడటం అంటే మీకు ఇష్టం ఉండే ఉంటుంది.

- ◆ మీరు చూసిన ఏదైనా ఒక ప్రదర్శనను గురించి తరగతిలో వివరించండి.
- ◆ మీరు ఆలయాలలో చెప్పే కథలను వినడానికి ఎప్పుడైనా వెళ్ళారా? అయితే దాన్ని గురించి వివరించండి.

ప్రాచీన కాలపు ప్రజలకు కథలమీద చాలా ఆసక్తి ఉండేది. ఆరోజుల్లో కవులు, కథకులూ పురాణాలను, రామాయణ, మహాభారతాల్లోని వృత్తాంతాలను, శివుడు, విష్ణువు, దుర్గ వెబుదలైన దేవతల వృత్తాంతాలను చెప్పేవారు. కొన్ని బుద్ధునికి సంబంధించిన కథలు కూడా ఉండేవి. ప్రజలు వాటిని వినడానికి పెద్ద సంఖ్యలో గుమిగూడే వారు. ఈ కథలు చెప్పేవారు తమ పూర్వీకుల దగ్గరినుంచి నేర్చుకొన్న కథలే కాకుండా, ప్రజల అనుభవాలనుంచి కొత్త కథలను నేర్చుకొనేవారు. ఒకవేళ కొంతమంది సర్పాలను పూజిస్తూ, వాళ్ళకేమైనా నాగదేవతల కథలు తెలిసి ఉంటే కథకులు వాటిని కూడా తెలుసుకొని, ఆ కథలను వాళ్ళకి తెలిసిన పాత కథలతో జోడించేవారు. ఈ విధంగా కథకులు దేవుళ్ళు, దేవతల వృత్తాంతాలు,

మతపరమైన బోధనలు, పూజించే పద్ధతులు మొదలైన విషయాలను కలగలిపి కథలు చెప్పేవారు. క్రమంగా వీటన్నిటినీ రాయడం మొదలు పెట్టారు. బుద్ధుని కథలను 'జాతక కథలు' గాను, శివుని లేదా విష్ణువు కథలను 'పురాణాలు' అనే పేరుతోను రాశారు.

ఈ పురాణాలు వివిధ మత సంప్రదాయాలను కలుపుకొన్నప్పటికీ, అత్యంత శక్తిమంతుడైన అన్నీ తెలిసినటువంటి ఒక దేవుణ్ణి 'పరమాత్మ'గా స్తుతించేవారు. సమస్యల పరిష్కారానికి, మోక్షాన్ని పొందటానికి దేవుణ్ణి ఆరాధించడమే సులభమైన మార్గమని వారు చెప్పారు.

భగవంతుడి పట్ల ప్రేమ - భక్తి ఉద్యమం

క్రీ.శ. 550 లో తమిళనాడులో భగవంతుడిమీద భక్తి గురించిన ఒక ఉద్యమం మొదలైంది. వారు శివుడు, విష్ణువుల ఆరాధకులు. యజ్ఞాలు, జంతుబలులు వంటి ఆచారాలమీద వాళ్ళకి నమ్మకం లేదు. దేవుడిమీద నమ్మకం లేని మతాలైన బౌద్ధ, జైన మతాలను కూడా వారు బాగా వ్యతిరేకించారు. వీటికి ప్రత్యామ్నాయంగా శివుణ్ణి లేదా విష్ణువునో నమ్మి దేవునిలో ఐక్యం కావడం ఒక్కటే మార్గమని వారు భావించారు. తమ సమస్యల పరిష్కారం కోసం గాని, ధనంకోసం గాని, అధికారం కోసం గాని వారు దేవుణ్ణి ప్రార్థించలేదు. దేవుని సాన్నిధ్యాన్ని పొందటమే వాళ్ళ ధ్యేయం. అంతేగాక కుల, మత భేదాలు లేకుండా ఎవరైనా దేవుని సేవించవచ్చునని నమ్మారు. భక్తులంతా కలిసి భగవంతుని ప్రేమకోసం సంతోషంతో పాడుతూ, నృత్యాలు చేసేవారు.

కొందరు భక్తులు వివిధ దేవాలయాలను దర్శించి ఆ దేవుడిని స్తుతిస్తూ తెలుగులోను, తమిళంలోను, మరికొన్ని భాషలలో పాటలు రాశారు. ఈ పాటలను తరతరాలుగా పాడుతూ వచ్చారు. వాటిని క్రీ.శ. 1100లో గ్రంథస్థం చేశారు. ఫలితంగా ఆయా దేవాలయాలకు అధిక ప్రాధాన్యం వచ్చింది. తిరుమల,

శ్రీకాళహస్తి దేవాలయాలు వాటిలో ముఖ్యమైనవి. ఈ భక్తులతో ప్రభావితమైన ప్రజలు క్రమంగా శివుడు లేదా విష్ణువును ఆరాధించసాగారు.

- ◆ ఆదిమానవుల మతవిశ్వాసాలకు మరియు వేట-ఆహార సేకరణ దశ, భక్తి ఉద్యమమునాటి మానవులకు, విశ్వాసాలకు పోలికలు తెలపండి.
- ◆ భక్తి ఉద్యమం, వేదకాలం నాటి ప్రజల మత విశ్వాసాలను పోల్చండి.

ఆళ్వార్లు - నయనార్లు

12 మంది ప్రధానమైన విష్ణుభక్తులను ఆళ్వార్లు అంటారు. పెరియాళ్వారు, నమ్మాళ్వారు వాళ్ళలో ముఖ్యులు. పెరియాళ్వారు కుమార్తె అయిన ఆండాళ్ ఆళ్వార్లలోని ఒకే ఒక మహిళ. వీరిలో చాలామంది అనేక వైష్ణవాలయాలను సందర్శించి పద్యమాలికలను అల్లి, పాడారు. వాటినే 'పాశురాలు' అంటారు. నమ్మాళ్వారు పాడినపాటలు కొన్ని దిగువన ఉన్నాయి. వీటిని చదివి అర్థం చేసుకోండి.

సృష్టి

తండ్రివి నీవే ఓ పరమాత్మా (విష్ణు),
తండ్రివి నీవే
అగ్ని, నీరు, ఆకాశం నీ సృష్టేనయ్యా
దివారాత్ర కారకులొ సూర్యచంద్రులు
పర్వతాలు, సముద్రాలు, వర్షపాతాలు
ఓ శ్రీహరీ, నీ సంకల్పాలయ్యా!

ఈ పద్యంలో నమ్మాళ్వారు విష్ణువును ఈ ప్రపంచ సృష్టికర్తగాను, తన తండ్రిగాను చెప్పాడు. ఎంతో గొప్ప వాడైన భగవంతుడు ఒక తండ్రి బిడ్డకెంత సన్నిహితంగా ఉంటాడో, అంత సన్నిహితంగా ఉంటాడంటారు.

దాగుడుమూతలు

నారాయణ, శేషసాయి, వైకుంఠ నివాసా!
దశావతారా, బహురూప, భూలోక విహారా,
పర్వతాలపై నిలిచి, సముద్రాల శయనించి
అండపిండ బ్రహ్మాండమంతా నిండి ఉన్న
ఓ దేవా!
నా హృదయంలో నీవే, నీవే ఉన్నావు.
నాకేల ఇవ్వవు నీదర్శన భాగ్యము?
దాగుడుమూతలు ఏల?
నన్ను కరుణించు తండ్రీ!

ఈ పద్యంలో నమ్మాళ్వారు భగవంతుడు విశ్వవ్యాపితుడనీ, అయినా ఆయన రూపాన్ని తనకు చూపడం లేదని వాపోయాడు. తాను ఎంతో ఆతురతో ఎదురుచూస్తున్నా భగవంతుడు తన రూపాన్ని చూసే అవకాశాన్ని ప్రసాదించలేదని బాధపడుతున్నాడు.

- ◆ దేవుడు తనతో దాగుడుమూతలు ఆడుతున్నాడని నమ్మాళ్వారు ఎలా భావించాడు?
- ◆ విష్ణువుమీద తనకున్న అపారప్రేమను నమ్మాళ్వారు ఏవిధంగా వ్యక్తపరిచాడు?

నాయనార్లు దాదాపు 63 మంది ఉన్నారు. వీరంతా శివభక్తులే. వీళ్ళు వివిధ కులాలలో పుట్టినవారు. వీరిలో కన్నప్పలాంటి వేటగాళ్లు, నందనర్ లాంటి నిమ్మ కులాలవారు ఉన్నారు.

అప్పర్, సంబంధర్, సుందర్, మణిక్కవాచకర్ లాంటి వారు ఒక ఆలయం నుంచి మరొక ఆలయానికి వెళ్లి అక్కడ శివుణ్ణి గురించి కీర్తనలు పాడేవారు. వీరిలో కరైక్కాలమ్మ, అరయ్యార్ అనే ఇద్దరు మహిళలు కూడా ఉన్నారు. నాయనార్లు కూర్చిన తేవారం, తిరువాచకాలలో నుంచి కొన్ని పద్యాలు:

భయంలేదు మాకు ఏ రాజైనా
భయంలేదెప్పుడు మృత్యువెదురైనా
భయంలేదు నరకలోక బాధలకైనా
భయమన్నది లేదు ఏ ఒత్తిళ్ళకైనా

మాకురావు ఏ రుగ్మతలు
మాకు లేవు ఏ భయాలు
భాధలేని, భయంలేని
మేము నిత్య సంతోషులం
మేమెప్పురికీ కాదు దాసులం

- అప్పర్

పై పద్యంలో శివభక్తులు ఏ రాజుకూ, చావుకూ, రుగ్మతలకూ (రోగాలకు), నరకానికీ కూడా భయపడరు, వారెప్పుడూ నిత్య సంతోషులేనని అప్పర్ చెబుతాడు.

ఈ పద్యంలో అప్పర్ తమకు అశాశ్వతమైన ప్రాపంచిక సౌఖ్యాలు, సకల సంపదలు లెక్క లేదంటాడు. పేదలైనా, రోగులైనా, దళితజాతి వారైనా, శైవభక్తులైతే చాలు వాళ్ళపట్ల తమకు అపార గౌరవ మర్యాదలంటాడు.

పరమశివా, నిను భజియింతును,
నాకు ముక్తినిమ్మని
లేత మొక్కన దిగిన ముల్లువోలే
సముద్రాన తేలియాడు అలలవోలే
నీపై నా భక్తి ఓలలాడె పరవశమై
నన్నీ ప్రపంచం పిచ్చివాడన్నా
లోకులు నన్ను చూసి పరిహసించినా
నేనెన్నడూ సిగ్గుపడను
అన్నీ భూషణాలుగా భావిస్తా

- మాణిక్యవాచకర్

ఈ పద్యంలో మాణిక్యవాచకర్ శివుని ధ్యానంలో తాను పొందే ఆనందాన్ని గురించి, ఇతరులు దాన్ని అర్థం చేసుకోలేకపోవటం గురించి తెలిపాడు.

క్రైస్తవ మతం

భక్తితో, ప్రేమతో ఒకే దేవుణ్ణి ఆరాధించడం వల్లనే సమస్యలు పరిష్కారమవుతాయని నమ్మిన భారత దేశ ఉపఖండంలోని ప్రజల లాగానే ప్రపంచంలోని ఇతర దేశాలలో కూడా ఇలాంటి ఆలోచనలే ప్రారంభమయాయి. తూర్పు మధ్య ప్రాంతంలోని ఇజ్రాయెల్, పాలస్తీనాలలో క్రైస్తవం అనే ఒక కొత్త మతం అభివృద్ధి చెందింది.

చిత్రం: 18.3 సెయింట్ థామస్ బాసిలికా చర్చి, చెన్నై, దీనిని 1523 లో నిర్మించారు.

క్రైస్తవ మతం ఏసుక్రీస్తు పేరుమీద స్థాపించబడింది. దాదాపు 2000 సంవత్సరాల క్రితం ప్రస్తుత ఇజ్రాయెల్ లోని జెరుసలేమ్‌కి దగ్గరలోగల బెత్లెహేమ్‌లో జన్మించాడు. ప్రజలంతా సమానమని ఏసుక్రీస్తు బోధించాడు. ఒకరిపట్ల మరొకరు ప్రేమతో మెలగాలన్నాడు. శాంతి, ప్రేమ, కరుణల ప్రాముఖ్యాన్ని చాటి చెప్పాడు. ఆయన “దెబ్బకు దెబ్బ” వంటి పద్ధతులు అనుసరించకూడదన్నాడు. మనం శత్రువునైనా ప్రేమతోనే గెలవగలమని నమ్మాడు.

‘బైబిలు’ క్రైస్తవుల పవిత్ర గ్రంథం. అందులో క్రీస్తు బోధనలు ఉన్నాయి. ఆయన చేసిన ప్రముఖ బోధన అయిన ‘పర్వతం మీది ప్రసంగం’లోని కొన్ని వాక్యాలు కింద ఉన్నాయి.

- ◆ ఆత్మవిషయమై దీనులైన వారు ధన్యులు, పరలోక రాజ్యం వాళ్ళది.
- ◆ దుఃఖపడేవారు ధన్యులు - వారు ఓదార్పు బడతారు.
- ◆ సాత్వికులు ధన్యులు, వారు భూలోకానికి వారసులు.
- ◆ నీతి కోసం ఆకలిదప్పుల పాలయ్యేవారు ధన్యులు, వారు తృప్తిపరచబడతారు.
- ◆ కనికరం గలవారు ధన్యులు, వారు కనికరం పొందుతారు.
- ◆ హృదయశుద్ధి గలవారు ధన్యులు, వారు దేవుణ్ణి చూస్తారు.
- ◆ సమాధాన పరిచేవారు ధన్యులు, వారు దేవుని కుమారులు అనబడతారు.
- ◆ నీతినిమిత్తం హింసను భరించేవారు ధన్యులు, పరలోకరాజ్యం వాళ్ళది.
- ◆ మీరు పరలోకంలో ఉన్న మీ తండ్రికి కుమారులై ఉండేందుకు మీ శత్రువులను ప్రేమించండి, మిమ్ములను హింసించే వాళ్ళ కోసం ప్రార్థన చేయండి, ఆయన చెడ్డవాళ్ళ మీద, మంచివాళ్ళ మీద తన సూర్యుని ఉదయింపజేసి, నీతిమంతులమీదా, అవినీతి మంతులమీదా వర్షం కురిపిస్తున్నాడు.

ఆనాటి పాలకులు అతణ్ణి నిర్బంధించి, కఠినంగా శిక్షించారు.

సెయింట్ థామస్ ఏసుక్రీస్తు అనుయాయుడు. రోమను వర్తకులతో కలసి భారత దేశానికి ఏసు బోధనలను తీసుకొని వచ్చాడు. ఈయన క్రైస్తవ మతాన్ని దక్షిణ భారత దేశంలో ప్రచారం చేశాడు.

- ◆ చర్చిలో దేవుని స్తుతించే విధానం చూశారా? ఆ విధానం గురించి వివరించండి.

ఇస్లాం మతం

భారతదేశంలో అప్పర్, తదితరులు దేవుడొక్కడే అనే భావనను వ్యాప్తి చేసిన కాలంలోనే ‘అరేబియా’లో ఒక కొత్త మతం రూపుదిద్దుకుంది. ఆ కొత్తమతమే మహ్మద్ ప్రవక్త స్థాపించిన ‘ఇస్లాం’.

మహ్మద్ ప్రవక్త అరేబియాలోని మక్కాలో క్రీ.శ. 570లో జన్మించాడు. ఈయన దేవుడొక్కడేనని, మానవులంతా భగవంతుని సృష్టి అని బోధించాడు. తల్లిదండ్రుల దృష్టిలో పిల్లలంతా సమానమైనట్లే, దేవుడి దృష్టిలో కూడా మానవులంతా ఒక్కటే అన్నాడు. దేవునికి లేదా అల్లాకు రూపం లేదన్నాడు. కాబట్టి విగ్రహాలను మాజించటం సరికాదన్నాడు. మానవులంతా అన్నదమ్ముల్లా మెలగాలని చెప్పాడు. మానవజాతికి ప్రేమ ప్రాధాన్యాన్ని గురించి ఆయన వివరించాడు.

మహమ్మదును ‘అల్లా దూత’గా పరిగణిస్తారు. అల్లా బోధలు ‘ఖురాన్’లో ఉన్నాయని ముస్లింలు అంటారు. ‘ఖురాన్’ ఇస్లాం పవిత్ర గ్రంథం. ఖురాన్లోని కొన్ని వాక్యాల అనువాదం దిగువన ఉన్నది.

అల్ఫాతిహ

అల్లాహ్ మాత్రమే స్తుతింపదగినవాడు. ఆయన సకల లోకాలకు ప్రభువు. అనంత కరుణామయుడు. అపార కృపాశీలుడు. మేము నిన్నే ఆరాధిస్తాం. సహాయంకోసం నిన్నే అర్థిస్తాం. మాకు రుజుమార్గం చూపించు - నువ్వు అనుగ్రహించిన వారూ, నీ ఆగ్రహానికి గురికానివారూ, మార్గభ్రష్టులు కానివారూ అనుసరించిన మార్గం వైపు మమ్ము నడిపించు.

18.4 కేరళలోని చెర్మన్ మసీదు భారతదేశంలోని మొట్టమొదటగా నిర్మింపబడిన మసీదుగా నమ్ముతారు

సురహ్ అల్ ఇఖ్లాస్

ఇది సత్యం, అల్లాహ్ ఒక్కడే. అల్లాహ్ నిరపేక్షాపరుడు ఎవరి ఆధారమూ, ఎవరి అక్కరా లేనివాడు. అందరూ ఆయనమీద ఆధారపడేవారే. ఆయనకు సంతానం ఎవరూ లేరు. ఆయన కూడా ఎవరి సంతానమూ కాదు. ఆయనకు సరిసమానులు ఎవరూ లేరు.

భారత దేశానికి నౌకావాణిజ్యంకోసం వచ్చిన అరబ్ వర్తకులు ఇస్లాంమతాన్ని మనదేశంలో వ్యాపింపజేశారు.

- ◆ మసీదులో పార్థనా విధానం మీరు చూశారా? దాని గురించి వివరించండి.

భగవంతునిపై విశ్వాసం

మీరు హిందువులలోను, క్రైస్తవులలోను, ముస్లిములలోను ఏమైనా ఒకేరకమైన ఆలోచనలను గమనించారా! వీరంతా భగవంతుణ్ణి నమ్ముతారు, పూజిస్తారు. వీరంతా తమ డబ్బు, చదువు, అంతస్తులతో సంబంధం లేకుండా భగవంతుణ్ణి గౌరవిస్తారు. సమానత్వాన్ని, ప్రేమను నమ్ముతారు. ఇలాంటి ఆలోచనలు కొద్ది కాలంలోనే చాలామంది ప్రజలలో కలిగాయి. రాజులు, పాలకులు కూడా వీటిని బాగా

నమ్మారు. మతాలను ప్రోత్సహించారు. ప్రజలు పూజించడానికి ఎన్నో దేవాలయాలు, చర్చిలు, మసీదులు నిర్మించారు.

ఆకాలంలో ఇలాంటి కొత్త ఆలోచనలు రావడానికి, ప్రజల్లో బాగా ప్రాచుర్యం పొందడానికి గల కారణాలను తెలుసుకోవడానికి చరిత్రకారులు ప్రయత్నించారు. చిన్న రాజ్యాలు, తెగలు పెద్ద రాజ్యాలతో కలసిపోవడం వల్ల, వాళ్ళవాళ్ళ తెగలు, కులాలు, చిన్న రాజ్యాల దేవుళ్ళకు బదులుగా అందరికీ ఒక్కడే దేవుడు కలిగి ఉండాలన్న ఆలోచన ప్రజలకు కలిగిందని చరిత్రకారులు అభిప్రాయపడ్డారు. రాజులు, చక్రవర్తులు కూడా ఇటువంటి ఆలోచనలను ప్రోత్సహించటమే కాకుండా తాము భగవంతుని ప్రతినిధులమని తెలియజెప్పటానికి ప్రయత్నించారు. తద్వారా వారు ప్రజల ఆమోదాన్ని పొందాలని ప్రయత్నించారు.

పేద-ధనిక, అధికార - అనధికార వర్గాల మధ్య విభేదాలు పెరిగాయి. చాలామంది ప్రజలు ఈ అసమానతలను, పేద, బలహీనవర్గాల అణచివేతను చూసి చాలా బాధపడ్డారని చరిత్రకారుల నమ్మకం. ఒకే దేవుణ్ణి పూజించటం ద్వారా ప్రజలలో ఒకే ఆచార వ్యవహారాలను, సంస్కృతిని పెంపొందించే ప్రయత్నాలు

జరిగి ఉండవచ్చు. తమ సమస్యలను దేవుడు పరిష్కరిస్తాడని ప్రజలు నమ్మారు. దానిఫలితంగా కోరికలను జయించటం, ధ్యానంచేయడం వంటి మార్గాలను బోధించిన బౌద్ధ, జైన మతాలు తమ ఉనికిని కోల్పోయాయని చరిత్రకారుల నమ్మకం.

అదే సమయంలో చాలామంది ప్రజలు ఇలాంటి కొత్త ఆలోచనలను అంగీకరించకుండా, తమ పాత మత విధానాలనే అనుసరించసాగారు. కొందరు అసలు దేవుడు ఉన్నాడనే భావననే నమ్మడం లేదు.

కీలక పదాలు

శిల్పాలు
అవతారాలు
మోక్షం
జాతక కథలు

మీ అభ్యసనాన్ని మెరుగుపరుచుకోండి!

1. ఒక బౌద్ధ సన్యాసికి, వేటగాడికీ మధ్యన సంభాషణ జరిగిందనుకుంటే, ఒకరినుంచి మరొకరు ఏం తెలుసుకొంటారు? సంభాషణను ఊహించి రాయండి.
2. వైదిక మతానికి, భాగవతులకు మధ్యన గల పోలికలు, భేదాలు తెలపండి.
3. భాగవత, శైవ మతాల ఆలోచనలు బౌద్ధ, జైన మతాలకు ఏవిధంగా భిన్నమైనవి?
4. మన దేశంలో వివిధ మతాల ఆచారాలను ఒక్కటిగా చేయటంలో పురాణాలు ఏవిధంగా దోహదపడ్డాయి? చర్చించండి.
5. భాగవత మతానికి, తమిళనాడులోని భక్తుల నమ్మకాలకు మధ్య గల ప్రధాన భేదాలను గుర్తించండి.
6. 'పర్వతం మీది ప్రసంగం' లో మీకు బాగా నచ్చిన రెండు వాక్యాలను తెలిపి అవి నచ్చడానికి గల కారణాలు చెప్పండి.
7. మానవులంతా సమానమని మొహమ్మద్ ప్రవక్త ఏవిధంగా వివరించారు?
8. మత విశ్వాసాల మధ్యగల పోలికలను, భేదాలను పట్టిక రూపంలో రాయండి.
9. ప్రపంచ పటంలో ఈ క్రింది వాటిని గుర్తించండి?

- 1) జెరూ సలేం 2) మక్కా 3) కేరళ రాష్ట్రం 4) చెన్నై 5) సింధూనది